

MEMORANDWM CYDSYNIAD DEDDFWRIAETHOL ATODOL

(MEMORANDWM RHIF 4)

Y Bil Menter: Swyddi Sector Cyhoeddus: Cyfyngu ar Daliadau Ymadael

1. Gosodir y Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol hwn o dan Reol Sefydlog ("RhS") 29.2. Mae RhS 29 yn rhagnodi bod rhaid gosod Memorandwm Cydsyniad Deddfwriaethol, ac y ceir cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol, gerbron y Cynulliad Cenedlaethol os yw Bil Seneddol y DU yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â Chymru at bwrpas sydd o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad Cenedlaethol neu sy'n addasu'r cymhwysedd hwnnw.
2. Cyflwynwyd y Bil Menter (y "Bil") yn Nhŷ'r Arglwyddi ar 16 Medi 2015. Gellir cael copi o'r Bil yn:

<http://services.parliament.uk/bills/2015-16/enterprise.html>

Y fersiwn gyfredol o'r Bil yw'r Bil a basiwyd o Dŷ'r Arglwyddi i Dŷ'r Cyffredin (HC Bill 112), ac mae'r cyfeiriadau isod at rifau Rhannau a chymalau yn cyfeirio at y fersiwn hon o'r Bil.

Crynodeb o'r Bil a'i Amcanion Polisi

3. Noddir y Bil gan yr Adran Busnes, Arloesi a Sgiliau ("BIS"). Y prif amcanion a ddatganwyd gan Lywodraeth y DU ar gyfer y Bil yw:
 - Cadarnhau safle'r DU fel y lle gorau yn Ewrop i gychwyn a thyfu busnes, drwy leihau biwrocratiaeth a'i gwneud yn haws i fusnesau bach ddatrys anghydfodau yn gyflym a hwylus; a
 - Gwobrwyo entrepreneuriaeth, creu swyddi a chyflogau uwch i bawb a chynnig cyfle i bobl yn ystod pob cyfnod o'u hoes.
4. Mae naw rhan i'r Bil:
 - mae Rhan 1 yn gwneud darpariaeth i sefydlu Comisiynydd Busnesau Bach;
 - mae Rhan 2 yn darparu ar gyfer estyn y Targed Effaith Busnes drwy gynnwys rheoleiddwyr ynddo, ac yn cynorthwyo newid yn y modd y cyflawnir rheoleiddio gan reoleiddwyr drwy'r Ddyletswydd Twf a'r Cod Rheoleiddwyr;

- mae Rhan 3 yn darparu ar gyfer symleiddio'r Cynllun Awdurdodau Sylfaenol;
- mae Rhan 4 yn gwneud darpariaethau sy'n cyflwyno targed ar gyfer cyfanswm nifer y prentisiaid sy'n gweithio mewn cyrff sector cyhoeddus ac yn rhwystro camddefnyddio'r term 'Prentisiaeth';
- mae Rhan 5 yn gwneud darpariaeth sy'n cyflwyno rhwymedigaeth gyfreithiol i dalu hawliadau yswiriant o fewn cyfnod rhesymol;
- mae Rhan 6 yn gwneud darpariaeth ar gyfer rhannu gwybodaeth rhwng Asiantaeth y Swyddfa Briso ("y VOA") a llywodraeth leol, am drethdalwyr ardrethi annomestig a'u heiddo, ac ar gyfer diwygio'r system apelau ardrethi annomestig;
- mae Rhan 7 yn gwneud darpariaethau sy'n diweddarau Deddf Datblygu Diwydiannol 1982;
- mae Rhan 8 yn gwneud darpariaethau ar gyfer capio taliadau ymadael i weithwyr yn y sector cyhoeddus; ac
- mae Rhan 9 yn gwneud darpariaethau cyffredinol ynglŷn â diwygiadau canlyniadol a throsiannol a darpariaethau arbed a chychwyn.

Darpariaethau yn y Bil y mae Llywodraeth Cymru'n eu hystyried fel rhai perthnasol at ddibenion Rheol Sefydlog 29

5. Mae Llywodraeth Cymru o'r farn y byddai angen cydsyniad y Cynulliad ar gyfer Rhan 8 o'r Bil: "Swyddi Sector Cyhoeddus: Cyfyngu ar Daliadau Ymadael". I grynhoi, mae Rhan 8 yn caniatáu i Drysorlys Ei Mawrhydi wneud rheoliadau i gapio taliadau ymadael yn y sector cyhoeddus ar £95,000.
6. Mae'r cymalau perthnasol yn rhoi pwerau i'r Trysorlys wneud rheoliadau i sicrhau nad yw cyfanswm gwerth taliadau ymadael i gyflogeion a swyddogion awdurdodau sector cyhoeddus penodol pan fyddant yn gadael eu swyddi yn fwy na £95,000.
7. Mae'r disgrifiadau o daliadau ymadael y gellid eu pennu mewn perthynas â'r cap yn cynnwys -
 - a) unrhyw daliad diswyddo yn sgil dileu swydd;
 - b) unrhyw daliad ymadael gwirfoddol;
 - c) unrhyw daliad i ostwng neu ddileu gostyngiad actwaraidd i bensiwn wrth ymddeol yn gynnar neu yn ymwneud â'r gost i gynllun pensiwn o beidio â gwneud gostyngiad o'r fath;

- d) unrhyw daliad diswyddo neu daliad ex gratia arall;
- e) unrhyw daliad yn ymwneud â hawl heb ei gasglu;
- f) unrhyw daliad iawndal dan delerau contract;
- g) unrhyw daliad yn lle rhybudd;
- h) unrhyw daliad ar ffurf cyfranddaliadau neu opsiynau cyfranddaliadau.

8. Gall rheoliadau'r Trysorlys -

- a) nodi pa awdurdodau sector cyhoeddus penodol y mae'r cap yn berthnasol iddynt.
- b) bennu pa daliadau sy'n dod o dan y cap;
- c) darparu bod taliadau penodol neu gategorïau o daliadau yn cael eu heithrio o'r cap;
- d) caniatáu ar gyfer gosod swm gwahanol yn gyfnewid am y cap o £95,000 sy'n cael ei osod gan y Bil ei hun.

9. Mae'r holl ddarpariaethau a amlinellwyd uchod yn berthnasol mewn perthynas â Chymru.

10. Nid yw'r Bil yn rhoi pwerau i Weinidogion Cymru wneud rheoliadau mewn perthynas â thaliadau ymadael sy'n cael eu gwneud gan unrhyw awdurdod cyhoeddus yng Nghymru,

11. Ym marn Llywodraeth Cymru, mae'r darpariaethau hyn yn dod o fewn cymhwysedd deddfwriaethol y Cynulliad i'r graddau y maent yn ymwneud â chyfres o bynciau yn Atodlen 7, Rhan 1 o Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.

12. Mae'r pynciau hyn yn cynnwys y canlynol (ond nid yw'n rhestr gyflawn) -

Cyflogau, lwfansau, pensiynau ac arian rhodd i'r canlynol ac mewn perthynas â'r canlynol: Aelodau'r Cynulliad, Prif Weinidog Cymru, Gweinidogion Cymru a benodir o dan adran 48, y Cwnsler Cyffredinol a Dirprwy Weinidogion Cymru; dan baragraff 13 (Cynulliad Cenedlaethol Cymru);

Pwerau a dyletswyddau awdurdodau lleol a'u haelodau a'u swyddogion; dan baragraff 12 (Llywodraeth Leol)

Addysg, hyfforddiant galwedigaethol, cymdeithasol a chorfforol; dan baragraff 5 (Adran Addysg a hyfforddiant);

Gwasanaethau Tân ac Achub; dan baragraff 7 (Gwasanaethau tân ac achub a diogelwch rhag tân);

Darparu gwasanaethau iechyd gan gynnwys gwasanaethau a chyfleusterau meddygol, deintyddol, ophthalmig, fferyllol ac ategol, a threfnu ac ariannu gwasanaeth iechyd gwladol; dan baragraff 9 (Iechyd a gwasanaethau iechyd).

A yw'n briodol i'r darpariaethau hyn gael eu gwneud, ac a ddylid eu gwneud drwy gyfrwng y Bil

13. Ym marn Llywodraeth Cymru, nid yw'n briodol i'r darpariaethau hyn gael eu gwneud drwy gyfrwng y Bil, gan eu bod yn rhoi pwerau gwneud rheoliadau i'r Trysorlys i gapio taliadau ymadael yng Nghymru.
14. Yn ein barn ni, dylai pwerau gwneud rheoliadau i gapio taliadau ymadael sy'n cael eu gwneud gan awdurdodau cyhoeddus sy'n disgyn o fewn cymhwysedd deddfwriaethol Cynulliad Cenedlaethol Cymru gael eu rhoi i Weinidogion Cymru. Nid yw'r Bil yn rhoi'r pwerau hynny i Weinidogion Cymru.
15. Rwy'n bwriadu cyflwyno Cynnig Cydsyniad Deddfwriaethol dan Reol Sefydlog 29.6. Er mwyn cydymffurfio â'r Rheolau Sefydlog, bydd y Cynnig yn ceisio cydsyniad Aelodau'r Cynulliad i gynnwys y darpariaethau a amlinellwyd uchod yn y Bil. Fodd bynnag, barn Llywodraeth Cymru yw na ddylid rhoi cydsyniad yn yr achos hwn, gan nad oes darpariaeth ar gyfer pwerau gwneud rheoliadau priodol i Weinidogion Cymru.

Goblygiadau ariannol

16. Nid oes unrhyw oblygiadau ariannol o beidio cydsynio i'r darpariaethau Taliadau Ymadael y Sector Cyhoeddus yn y Bil Menter.

Leighton Andrews AC

Y Gweinidog Gwasanaethau Cyhoeddus

Chwefror 2016